Vragen Commissie Ruimte 29 augustus 2025

Vragen Inez Flameling (PvdA-GL), over Brief GS van 8 juli 2025 over Integrale voortgangsrapportage Waterschap Scheldestromen 2024 - 733625, agendapunt 6

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
1. In de rapportage wordt gesteld dat voor laaggelegen gebieden de normen zijn losgelaten omdat de kosten om deze te halen “technisch en economisch niet verantwoord” zouden zijn (p6). Hoe is hierbij gewogen dat dit besluit de risico’s en kosten vooral bij bewoners en boeren in deze gebieden terecht kunnen komen? Worden kwetsbare groepen zo niet onevenredig getroffen? Zijn er compensatiemaatregelen voorzien?	Antwoord Waterschap: Het loslaten van de normen geldt voor een fractie van de aangewezen gelegen gebieden, nl. in totaal in Zeeland 196,5 ha. Vaak gaat het om grasland, waarbij de schade door inundatie beperkt zal zijn. Sowieso gaat het niet om bebouwd gebied. Er is geen compensatie voorzien; inundatie van laaggelegen gebieden wordt beschouwd als normaal maatschappelijk risico. Uiteraard stelt het waterschap alles in het werk om inundatie vanuit de sloot te voorkomen.
2. In de rapportage wordt regelmatig verwezen naar een kosten-batenafweging, maar zonder concrete verdeling. Kan het waterschap inzichtelijk maken welke groepen (boeren, burgers, bedrijven) het meest profiteren van investeringen en of hun bijdrage daaraan in balans is?	Antwoord Waterschap: Het is niet mogelijk dit inzicht te geven. De omgeving en het klimaat veranderen, wat het noodzakelijk maakt het watersysteem aan te passen, zodat het de daaraan toegekende functies en doelen zo goed mogelijk blijft vervullen. Kosten (en baten) zijn afhankelijk van veel factoren, zoals het al aanwezige watersysteem, bodemtype en de landgebruiksfunctie. In algemene zin geldt dat burgers (met bewoning) een kleiner areaal van de provincie beslaan, maar wel een hogere bescherming genieten tegen inundatie vanuit de sloot, terwijl landbouw een groter areaal beslaat echter met een iets lager beschermingsniveau. In watergebiedsplannen geeft het waterschap aan wat de resultaten zijn van analyses, welke afwegingen zijn gemaakt en welke maatregelen worden voorgesteld. (zie website waterschap Scheldestromen voor meer informatie, via onze taken – schoon en voldoende water – waterkwantiteit – peilbesluiten)
3. M.b.t. peilbesluiten: kan concreet worden gemaakt in hoeveel gevallen er sprake is van een hoger peil (gunstig voor natuur, CO2 opslag en ter voorkoming van inklinking)	Antwoord Waterschap: Het waterschap kijkt naar de landgebruiksfunctie en de bodemopbouw om de gewenste drooglegging te bepalen. Zie o.a. de dit jaar vastgestelde nota peilbesluiten (zie website waterschap Scheldestromen voor de volledige nota, via onze taken – schoon en voldoende water – waterkwantiteit – peilbesluiten). Zeker wanneer er veen in de ondergrond zit, en dit is vaak gecombineerd met de functie natuur, is het uitgangspunt de betreffende drooglegging (en dus een relatief hoog peil tov maaiveld) te realiseren.

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
4. P12: kan worden uitgelegd waarom de “specifieke Zeeuwse situatie” het niet noodzakelijk zou maken om een vergunningplicht in te voeren voor duurzaam grondwaterbeheer?	Antwoord Waterschap: Zoet grondwater is in Zeeland een schaars goed. Ter bescherming van de zoetwaterbellen waaruit grondwater mag worden onttrokken, gelden al sinds lange tijd regels (in de waterschapsverordening). Deze regels zijn opgesteld vanuit de gedachte dat onttrekking de aanvulling (door regenwater) niet mag overschrijden. Voor een groot deel van de onttrekkingen geldt dat deze moeten worden *gemeld* en ze moeten dan dus voldoen aan de regels. Het “moeten” *vergunnen* van al deze onttrekkingen voegt niets toe aan het in stand houden van de zoete grondwatervoorraden, maar levert wel extra werk op.
5. Slechts 13,4 km van de geplande 38,2 km natuurvriendelijke oevers is gerealiseerd; uitvoering stokt o.a. door gebrek aan financiële prikkels voor boeren. Welke nieuwe instrumenten of stimuleringsmaatregelen zet het waterschap in om natuur en biodiversiteit niet afhankelijk te maken van vrijwillige grondverkoop door boeren?	Antwoord Waterschap: De voortgang is inderdaad langzamer dan gewenst. Er worden stappen gezet om te versnellen. Hiervoor zijn de volgende opties in beeld: Realisatieovereenkomsten met terreinbeheerders: waarbij zij toestemming geven voor aanleg van een NVO op hun grond, zonder dat die grond overgaat naar het waterschap. Beheer en onderhoud worden dan in overleg verdeeld. Alternatieve oeverinrichting zoals wiepen: wiepen (gevlochten wilgentenen) kunnen binnen het bestaande profiel worden aangebracht, vangen slib op en stimuleren natuurlijke begroeiing. Het mooie: nauwelijks grondaankoop nodig, ecologisch waardevol én landschappelijk passend. FLOT-systemen: drijvende vegetatie-eilanden met waterplanten die goed zijn voor waterkwaliteit en onderwaterleven. Ook hier is grondaankoop niet nodig. Zelfaanleg door agrariërs (eventueel met subsidie): verkenning of agrariërs NVO’s kunnen aanleggen op hun eigen grond, met een bijdrage van het waterschap. Loskomen van onze standaardoplossing: er is meer mogelijk als we niet vasthouden aan het standaardontwerp. Maatwerk leidt aantoonbaar tot meer bereidheid bij grondeigenaren.
6. In 2024 voldoet 0% van de waterlichamen aan de chemische normen en slechts 23–51% aan de ecologische doelen. In reactie hierop wordt een andere systematiek genoemd, en wordt gekeken naar het Rijk. Hoe gaat het waterschap versnellen zodat de KRW doelen in zicht komen? En wie draagt de kosten als dit in 2027 niet gehaald wordt?	Antwoord Waterschap en Provincie: Met de deadline voor KRW-doelbereik van 2027 in zicht, is in de KRW-tussenevaluatie geconcludeerd dat alles op alles gezet moet worden om alsnog tot KRW-doelbereik te komen en dat dit inhoudt dat niet alleen de KRW-maatregelenprogramma’s volledig uitgevoerd moeten worden, maar dat ook extra stappen gezet moeten worden met aanvullende maatregelen. Deze conclusies zijn onderschreven door het Bestuurlijk Overleg KRW en ook het RBO Schelde heeft zich gecommitteerd aan extra inzet voor KRW-doelbereik. Om hier invulling aan te geven wordt momenteel in

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
	samenwerking met de Provincie Zeeland en Rijkswaterstaat gewerkt aan een regionaal handelingsperspectief met aanvullende maatregelen voor het Scheldestroomgebied. Waar de doelen niet bereikt zijn, kan Nederland worden aangesproken op het niet voldoen aan de KRW en een boete en/of dwangsom opgelegd krijgen. Als een Europese boete en/of dwangsom het gevolg is van een tekortschietende taakuitvoering door een provincie, waterschap of gemeente, kan de minister van I&W deze Europese sanctie op hen verhalen. Maar hoe dit precies uit zal pakken is nog niet bekend.
5. Bij rwzi's Waarde, Westerschouwen, Sint Maartensdijk, Tholen, Breskens, Oostburg en Kloosterzande zijn op basis van het verontreinigingspatroon waarschijnlijk specifieke PFAS-bronnen aanwezig, anders dan huishoudens. Het bronnenonderzoek bij deze rwzi's krijgt echter een lagere prioriteit. Waarom?	Antwoord Waterschap: Bronnenonderzoek krijgt bij deze rwzi's een lagere prioriteit omdat de concentraties, vrachten (totale hoeveelheid PFAS) en emissiefactoren (gemiddelde hoeveelheid PFAS per rioolaansluiting) er minder hoog zijn.